

AQUAGEN AS
c/o AquaGen AS Industriveien 13
7200 KYRKSÆTERØRA

Saksbehandler, innvalgstelefon
Thomas Aurdal, 71 25 84 67

Vedtak om endring av tillatelse etter forurensningsloven for AquaGen AS til oppdrett av laksefisk ved lokalitet 12897 Honnhammarvika

Statsforvaltaren i Møre og Romsdal gir etter søknad endret tillatelse etter forurensningsloven for AquaGen AS til produksjon av laks, ørret og regnbueørret ved lokalitet 12897 Honnhammarvika i Tingvoll kommune. Ny maksimal tillatt biomasse (MTB) er på 2 840 tonn. Tillatelse med vilkår følger vedlagt.

Det vedtas et gebyr på kr 88 700 for saksbehandlingen.

Vi viser til søknad datert 11.05.2023 fra AquaGen AS, oversendt til Statsforvaltaren i Møre og Romsdal av Møre og Romsdal fylkeskommune 05.09.2023. Videre viser vi til visuell undersøkelse utført av Åkerblå innsendt 13.05.2024. Søknaden var klar til behandling etter forurensningsloven med innsending av den visuelle undersøkelsen 13.05.2024.

Vedtak

Statsforvaltaren i Møre og Romsdal vedtar at søknaden om endring av tillatelse av 30.10.2010 til produksjon av laksefisk ved lokaliteten 12897 Honnhammarvika i Tingvoll kommune skal behandles etter forurensningsloven § 11, jf. forurensningsforskriften § 34-2 bokstav d.

Statsforvaltaren i Møre og Romsdal innvilger søknad om endring av tillatelse av 30.10.2010 til produksjon av laksefisk ved lokaliteten, slik at tillatelsen omfatter en maksimal tillatt biomasse (MTB) på 2 840 tonn.

Tillatelsen er gitt med hjemmel i *Lov av 13. mars 1981 nr. 6 om vern mot forurensninger og om avfall* (forurensningsloven) §§ 11 og 16, og endret i medhold av § 18.

Tillatelsen erstatter tidligere tillatelser etter forurensningsloven ved den aktuelle lokaliteten.

Tillatelsen kan ikke benyttes uten at det også foreligger tillatelse etter akvakulturloven.

Bakgrunn

Akvakulturlokaliteten 12897 Honnhammarvika i Tingvoll kommune ble først klarert i 1999. Lokaliteten har vært klarert for en biomasse på 1 755 tonn. AquaGen AS søkte 11.05.2023 om økt biomasse til 2 840 tonn. Søknaden oppgir produksjon av laksefisk som stamfisk og til forskning som formål. Årlig planlagt produksjon oppgis til 2 000 tonn med et forventet fôrforbruk på 2 200 tonn.

Søknaden ble 05.09.2023 oversendt til Statsforvalteren i Møre og Romsdal av Møre og Romsdal fylkeskommune. Tingvoll kommune gjennomførte høsten 2023 høring av søknaden.

I brev av 15.11.2023 krevde Statsforvalteren at det gjennomføres naturkartlegging/korallundersøkelse ved lokaliteten før en eventuell utvidelse. Bakgrunnen for kravet er at det tidligere er påvist verdifulle koraller i Tingvollfjorden, inkludert den revbyggende arten øyekorall (*Lophelia pertusa*), men utbredelsen er dårlig kartlagt. Koraller er sårbare mot påvirkning i form av utslipp fra akvakulturanlegg og andre kilder.

Visuell undersøkelse med kartlegging av sårbare arter og naturtyper ble utført av Åkerblå AS, og rapport ble sendt Statsforvalteren 13.05.2024.

Høring

Tingvoll kommune opplyste i brev av 18.10.2023 at saken har vært på høring, med uttalelsesfrist 08.10.2023, og med annonsering i avisene Aura Avis og Tidens Krav 07.09.2023. Kommunen oppgir at den ikke fikk inn merknader.

Statsforvalteren har fått oversendt høringsuttalelse fra Tingvoll kommune (18.10.2023), Kystverket (16.11.2023) og Fiskeridirektoratet (13.12.2023). I tillegg har vi mottatt kopi av Mattilsynets godkjenning av utvidelse datert 08.12.2023 og Kystverkets godkjenning av arealendring datert 16.11.2023 og 06.12.2023. Her følger en kort oppsummering av de vesentligste momentene i uttalelsene og godkjenningene.

Tingvoll kommune

Kommunen oppgir at endringene ligger innenfor område avsatt til VKA (natur, fiske, ferdsel, friluftsliv og akvakultur), men deler av fortøyningene ligger innenfor område avsatt til H570 (bevaring av kulturmiljø). I sistnevnte er det bestemmelser knyttet til ivaretagelse av visuell opplevelse av landskapet og forholdet mellom kulturminner og fjorden. Saken vil måtte legges frem for kulturvernmyndigheten. Kommunen har ellers ingen merknader.

Fiskeridirektoratet

Fiskeridirektoratet opplyser at anlegget ligger innenfor et område der det fiskes med passive redskaper og at det vest for lokaliteten ligger et rekefelt, som enkelte av fortøyningene ligger innenfor. En større fortøyningsramme vil kunne legge større beslag på fiskeområdet og også berøre rekefeltet i større grad. Fiskeridirektoratet finner likevel at nye fortøyninger ikke vil gi vesentlig økt beslag av arealet til rekefeltet.

Fiskeridirektoratet minner om at det må vises særlig aktsomhet ved bruk av legemidler og avlusningsmiddel med kitinsyntesehemmere.

Fiskeridirektoratet påpeker videre at det utføres miljøundersøkelser for å overvåke bunnforholdene ved lokaliteten og at det er mye hardbunn under anlegget. Produksjonen på anlegget må være tilpasset lokalitetens kapasitet til å omsette den organiske belastningen.

Fiskeridirektoratet konkluderer med at økt MTB og endret fortøyningsramme etter hva de kan se ikke vil gi vesentlig økt konfliktpotensial i forhold til utøving av sportsfiske eller bevaring av marint biologisk mangfold.

Kystverket

AquaGen AS får tillatelse som omsøkt etter havne- og farvannsloven til arealendring av akvakulturanlegget. Endringen skal utføres i tråd med det som er beskrevet, og Kartverket skal orienteres. Anlegget må merkes i tråd med gjeldende forskrift og forankres/fortøyes forsvarlig slik at det ikke driver av gårde sted og utgjør en fare for alminnelig ferdsel. Videre må det ses til at anlegget vedlikeholdes forsvarlig og at elementer som løsner blir festet igjen eller fjernet. Ved permanent opphør av drift og konsesjon skal det sørges for fullstendig opprydning og fjerning av installasjoner over og under vann og Kartverket informeres.

Mattilsynet

Mattilsynet godkjenner utvidelsen av lokaliteten etter dyrehelseregulverket og dyrevelferdsregulverket.

Mattilsynet oppgir at de gjennomførte fysisk tilsyn ved anlegget i 2023. Det ble ikke avdekket brudd på dyrehelse- eller dyrevelferdsregulverket som krevde oppfølging i form av varsler om vedtak.

Anlegget gis høy risikoklasse basert på at det er et åpent sjøanlegg med stamfisk, fisk flyttes til landsetting og det er annen flytting og bruk enn kun til slakt.

Uttalelse om allmenne interesser

I tillegg til å avgjøre søknaden om endring av utslippstillatelse, skal Statsforvalteren gi en uttalelse om naturvern-, friluft-, fiske-, og viltinteresser. Denne uttalelsen blir sendt i et eget brev.

Rettslig grunnlag

Ifølge *Lov om vern mot forurensning og om avfall* (forurensningsloven) § 7 er det forbudt å sette i verk noe som kan medføre fare for forurensning, med mindre det er lovlig etter §§ 8 eller 9, eller det er gitt tillatelse etter § 11.

Det følger av forurensningsforskriften § 34-2 at det er tillatt å drive akvakultur uten særskilt tillatelse etter forurensningsloven § 11 dersom lokaliteten er klarert for virksomheten etter akvakulturregulverket. Statsforvalteren kan likevel bestemme at akvakultur er ulovlig uten særskilt tillatelse dersom nærmere bestemte vilkår er oppfylt. I så fall skal vi vurdere om det kan gis tillatelse til virksomheten etter forurensningsloven § 11.

Lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven) setter krav til all offentlig saksbehandling, mens *Lov om forvaltning av naturens mangfold* (naturmangfoldloven) setter en del spesifikke krav til saksbehandlingen i saker som kan berøre naturmangfoldet. Et oppdrettsanlegg vil kunne påvirke naturmiljøet og naturmangfoldet i nærheten av anlegget. Det betyr at vi ved vurderingen av om tillatelse skal gis, skal bruke de miljørettslige prinsippene i naturmangfoldloven. Det fremgår av § 7 i naturmangfoldloven at:

Prinsippene i §§ 8 til 12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet, herunder når et forvaltningsorgan tildeler tilskudd, og ved forvaltning av fast eiendom. Vurderingen etter første punktum skal fremgå av beslutningen.

Ifølge *Forskrift om rammer for vannforvaltningen* (vannforskriften) skal det ved inngrep i en vannforekomst normalt ikke tillates tiltak som vil redusere den økologiske statusen til området. Forskriften stiller krav om at tilstanden i vann skal beskyttes mot forringelse, og at vannforekomstene skal ha minst god økologisk og god kjemisk tilstand.

Kunnskapsgrunnlag og vurdering av søknaden

Statsforvalteren skal vurdere de forurensningsmessige ulempene ved oppdrettsaktiviteten opp mot fordeler og ulemper som den ellers vil medføre.

Utslippene fra et oppdrettsanlegg består av store partikler (spillfôr og fekalier), svevepartikler og oppløste stoff. De største partiklene vil sedimentere i umiddelbar nærhet av anlegget og påvirke bunnforholdene der. Mindre partikler og oppløste næringsstoffer vil kunne gi virkninger lengre ut i resipienten. Fra et anlegg vil det også være utslipp som legemidler og fra impregnering av nøter. Eventuelle miljøgifter fra fôr vil også kunne forekomme.

Det er fiskeoppdrett som er den største kilden til utslipp av næringssalter langs kysten. En regional overgjødsling av kystvannet vil ha store konsekvenser for miljøkvaliteten i våre kyststrøk, men basert på tilgjengelig kunnskap vurderes generelt sannsynligheten for at dette skal skje som lav, med dagens produksjonsvolum. Overvåkning rundt anleggene og av marine økosystemer er nødvendig for å avdekke risikoområder som krever at det tas spesielle hensyn.

Et oppdrettsanlegg vil også kunne påvirke omgivelsene ved at aktiviteten medfører ulemper som støy, lukt og lys.

Søknaden med vedlegg, undersøkelser av miljøtilstand og naturmangfold og strømmålinger vurderes å oppfylle kravet til kunnskapsgrunnlag sammen med tilgjengelige data i nasjonale databaser (Naturbasen, Artsdatabanken og Fiskeridirektoratets kart), jf. naturmangfoldloven § 8. Saken anses som rimelig godt opplyst, og vi ser ikke at føre-var-prinsippet, jf. § 9 i naturmangfoldloven, skal komme til anvendelse i denne saken.

Registrerte naturverdier og fiskeriinteresser i området rundt anlegget

I Fiskeridirektoratets kartdatabase er det registrert flere andre akvakulturlokaliteter i Tingvollfjorden. Den nærmeste er 12896 Hegerbergtrøa, ca. 2,2 km i retning nord, som også disponeres av AquaGen og er klarert for en MTB på 1 755 tonn laksefisk. AquaGen bekreftet i brev av 22.08.2024 til Statsforvaltaren at Hegerbergtrøa-lokaliteten skal utvikles og fjernes innen utgangen av 2025. 5,3 km i nordlig retning ligger 12892 Sjølsvik, som tilhører Lerøy Midt Sjø AS og er klarert for en MTB på 2 340 tonn laksefisk. Om lag 4,5 km i nordøstlig retning ligger 1800 Rimstad, som er en landbasert lokalitet klarert for 500 000 stk. laksefisk. Ytterligere i retning nord i fjorden, henholdsvis ca. 10 og 12 km unna anlegget ved Honnhammarvika, ligger lokalitetene 10213 Nautneset og 12890 Høybuvika. Nautneset er klarert for en MTB på 2 340 tonn laksefisk og drives av Lerøy-selskapene. Høybuvika er klarert for 2 340 tonn laksefisk og drives også av Lerøy. Ca. 11 km i sørlig retning fra Honnhammarvika ligger 12904 Merraberget, som er klarert for en MTB på 1 755 tonn laksefisk og drives av AquaGen. Også ved Merraberget søkes det om økning i MTB til 2 840 tonn.

Omsluttende anlegget er det registrert et fiskeområde for passive redskaper som følger fjorden flere kilometer i retning nord-sør. Det er opplyst at det fiskes etter sei, lange og hyse med settegarn i dette området. Midtfjords er det registrert et meget langstrakt rekefelt som følger fjorden i retning nord-sør. Det oppgis å fanges reke med reke trål i feltet. Fiskeridirektoratet har skrevet i sin høringsuttalelse at de ikke kan se at de nye fortøyingene til anlegget vil føre til vesentlig økt beslaglegging av rekefeltet.

I *Naturbasen* kan vi ikke se at det er registrert spesielle naturverdier eller lignende som kan bli direkte rammet av anlegget eller utvidelsen.

Visuell kartlegging av naturmangfold

Åkerblå har utført visuell undersøkelse med ROV (fjernstyrt undervannsfarkost) med kartlegging av sårbare arter og naturtyper ved lokaliteten, jf. rapport nr. 110210316-3017-02-001, datert 08.05.2024. Rapporten ble sendt Statsforvalteren av AquaGen 13.05.2024.

Det ble utført undersøkelser langs søkelinjer med en samlet lengde på ca. 10 km. Linjene ble lagt innenfor en radius av 1 km fra anleggsrammen, med størst kartleggingsfokus innenfor en radius på 250 m fra ny omsøkt ramme. Undersøkelsen ble utført fra ca. 330 m dyp og opp til tidevannssonen. Det ble funnet bløtbunn i områder med flattere topografi og innslag av hardbunn og berg der det var skrånende topografi.

Naturtypen sjøfjærbunn ble påvist i områder med bløtere bunn og tydelige tegn til bioturbasjon. I et område med hardere bunn noe sør for planlagt anleggsramme ble naturtypen svampskog påvist. I tillegg til ulike arter av sjøfjær, ble det påvist forekomster av kjøttkorall (*Anthomas* sp.), og noen kolonier av hornkorallen sjøbusk (*Paramuricea placomus*). De fleste funnene ble gjort langs søkelinjene i nordvestlig, vestlig og sørvestlig retning fra ny anleggsramme.

Svampskog ble avdekket i kun få områder, mens det var spredte svampforekomster flere steder som ikke kunne karakteriseres som «skog». Det ble funnet flere områder med bløtt sediment som hadde tydelige tegn til bioturbasjon og gravende megafauna. Et betydelig areal ble vurdert ha naturtypen sjøfjærbunn og gravende megafauna. Et eksemplar av sjøtre fotografert sørvest for planlagt anleggsramme ble beskrevet som å se ut til å være utsatt for begroing og å se «noe sliten ut». De ulike sjøfjæartene som ble funnet har alle status som livskraftige (LC) i Artsdatabankens rødliste. Naturtypen sjøfjærbunn regnes ikke som sårbar i OSPAR-regionen som anlegget ligger i.

Det ble ikke gjort funn som ble vurdert å utgjøre naturtypen hardbunnskorallskog, som regnes som en sårbar naturtype. Det ble funnet enkeltstående kolonier av hornkorallen sjøbusk, med nærmeste korall 491 m unna planlagt anleggsramme. Når det gjelder funn av bløtkorallen/kjøttkorallen *Anthomastus* sp, er dette organismer som er vanskelige å artsbestemme mellom *Anthomastus purpureus*, som har status «datamangel» (DD) og *Anthomastus grandiflorus*, som har status som «nær truet» (NT). Åkerblå vurderer at det er gode forekomster av slike kjøttkoraller i et område vest-sørvest for planlagt anleggsramme. Kjempefilskjell ble funnet i bratte skråninger og vegger av fast fjell i de områdene der det ble funnet kjøttkoraller og svamp. Åkerblå anser at kjempefilforekomsten kan indikere gunstige forhold for filtrerende arter som svamp og korall.

Strømmålinger

Åkerblå har utført strømmålinger ved anlegget, jf. rapport *Vurdering av strømforhold ved Honnhammarvika SR-AG-Honnhammarvika-110202009-3011-01-001*, datert 14.02.2023. Strøm er målt i fire dybder, 5 m, 15 m, 77 m (spredningsdyp) og 227 m (bunn).

Maksimal strøm ble målt til henholdsvis 47,3 (sørlig retning), 29,1 (nordøstlig retning), 14,8 (nordlig retning) og 5,8 (nordøstlig retning) cm/s ved de fire dypene. Gjennomsnittlig strøm ble funnet å være henholdsvis 6,5, 4,7, 2,9 og 1,5 cm/s. Signifikant maks/min ble funnet å være henholdsvis 12,1/2,2, 8,8/1,6, 5,0/1,1 og 2,4/0,7. Neumann-parameteren ble bestemt til henholdsvis 0,1, 0,1, 0,0 og 0,1.

Strømmen er mot N-S/SV på 5 m dyp og mot N/NØ-S/SV på 15 og 77 m dyp, noe som stemmer med områdets bunntopografi og fjordens orientering. På 15 og 77 m dyp er strømrretningen dominert av motsatt rettede hovedstrømrretninger. På bunndypet er strømmen ikke dominert av motsatt rettede hovedstrømrretninger. Maksstrømmen vurderes av Åkerblå som sterk på 5 m, middels sterk på 15 m, svak på 77 m og svært svak på 227 m dyp. Signifikant maksimal strømhastighet ble vurdert som middels sterk på 5 og 15 m, svak på 77 m og svært svak på 227 m dyp.

Neumann-parameteren kan indikere om strømmen er retningsstabil. Åkerblå vurderer parameteren som lite stabil på 5, 15 og 227 m og svært lite stabil på 77 m dyp. Åkerblå vurderer at vannskiftningen på 5, 15 og 77 m ikke nødvendigvis er dårlig selv om Neumann-parameteren er lav, dette fordi det var perioder da det var strøm i én retning med mer enn en dags varighet. Det vil ikke nødvendigvis være det samme vannet som returnerer til startpunktet. På 227 m beveget imidlertid vannet seg kun en kort distanse bort fra startpunktet i måleperioden, dette på grunn av lave strømhastigheter og skiftende strømrretninger.

Det er viktig at det ikke hopper seg opp avfallsstoffer på sjøbunnen under anlegget. Åkerblå påpeker at det store dypet i området gir betydelig avstand mellom notbunn og havbunn og at bunnen er skrånende mot et dyp på ca. 340 m midt i fjorden. Det påpekes dessuten at det ikke er noen store groper på bunnen i området der akkumulasjon lett kan skje. På 77 m dyp var det tilfeller der strømmen var sterkere enn 10 cm/s. Åkerblå skriver at sedimentasjon vil skje i retning N/NØ og S/SV, med mest spredning av avfallsstoffer mot nord, opptil 350 m vekk fra utslippspunktet.

Miljøundersøkelse: B-undersøkelser

Åkerblå har utført B-undersøkelse ved lokaliteten, jf. rapport *B-undersøkelse for lokalitet 12897 Honnhammarvika*, datert 23.03.2023. En B-undersøkelse er en trendovervåkning av bunnforholdene under et oppdrettsanlegg som omfatter en serie grabbprøver som vurderes etter blant annet fauna og biodiversitet og kjemiske og sensoriske forhold.

B-undersøkelsen i 2023 fant at sedimentet i hovedsak besto av grus, med sand og silt som sekundærsediment. Mange stasjoner hadde hardbunn/steinbunn. Ved 3 av 10 prøvestasjoner ble det påvist bunngravende børstemark, med individantall fra 2 til 25. Kjemiske målinger ga samlet tilstand 1 og også sensoriske vurderinger ga tilstand 1. Også samlet fikk lokaliteten tilstand 1.

Forrige B-undersøkelse var i 2022, og denne viste lokalitetstilstand 2 – «god». Tidligere B-undersøkelser før denne har vist tilstand 1 – «meget god».

Åkerblå skriver at B-undersøkelsen i 2022 viste det var enkelte akkumulasjonspunkter i skråningen, men de vurderer at størsteparten av anleggssonen har godt spredningspotensial. De oppgir at for sammenligningsgrunnlaget ble prøvestasjonene i den nye undersøkelsen tatt ved samme punkter som i undersøkelsen i 2022. Stasjon 9 hadde forandret seg fra dårligste til beste tilstand mellom de to undersøkelsene, noe konsulenten tar som en indikasjon på at området har god restitusjonsevne.

Åkerblå påpeker at veilederen NS 9410:2016 sier at hvis mer enn 80 % av stasjonene bestemmes til hardbunn, så skal det vurderes å utføre tilleggsundersøkelse for å avklare om det finner sted vesentlig akkumulasjon av organisk stoff andre steder. I Åkerblås forundersøkelsesrapport (se kommende avsnitt for sammendrag) anbefales det å vurdere dette behovet etter den førstkommende B-undersøkelsen etter arealutvidelsen.

Miljøundersøkelse: C-undersøkelser

Åkerblå har utført C-undersøkelse ved lokaliteten, jf. rapport nr. 104038-01-002, datert 11.05.2023. I en C-undersøkelse undersøkes tilstanden på bunnen fra anlegget og utover i resipienten, og undersøkelsen omfatter makrofauna på bløtbunn og målinger av fysiske og kjemiske støtteparametere. Det er også blitt utført C-undersøkelser ved anlegget i 2011 og 2015, men flere av stasjonene i de eldre undersøkelsene er ikke sammenlignbare med den nye undersøkelsen fordi stasjonsoppsettet har blitt endret. Nærstasjonen (HON-1) anses imidlertid av Åkerblå som sammenlignbar mellom alle undersøkelsene.

Tilstandsklassifiseringen for stasjonene i og i ytterkant av overgangssonen varierte fra «god» til «svært god», og faunaforholdene viste høy biodiversitet. Samlet sett viste faunaresultatene «svært god» tilstand i overgangssonen. Stasjonen i anleggssonen ble klassifisert til «meget god» tilstand. Referansestasjonen viste lignende forhold som stasjonene i overgangssonen. Det ble funnet stort sett lave verdier for kjemiske parametere, men med unntak av kobber, som ved flere stasjoner opptrådte i høye nivåer.

Åkerblå mener det forhøyede kobbernivået kan skyldes tidligere gruvedrift i området. De viser til eldre rapporter fra blant annet Havbrukstjenesten der det skal være påpekt at kobberet kan stamme fra gruvedrift. Det var referansestasjonen i Åkerblås undersøkelse som viste det høyeste kobbernivået, tilsvarende «svært dårlig tilstand», mens de øvrige kjemiske parametere i referansestasjonen hadde lignende verdier som i de andre stasjonene.

På bakgrunn av samlet tilstandsvurdering, som var «svært god», anbefaler Åkerblå at neste C-undersøkelse utføres hver tredje produksjonssyklus ved maksimal belastning, jf. veileder NS 9410:2016.

Miljøundersøkelse: Forundersøkelse

Åkerblå har utført forundersøkelse ved anlegget, jf. rapport nr. 110206522-3006-01-003, datert 24.05.2023. Konsulenten beskriver forundersøkelsen som en kortfattet presentasjon av resultater fra batymetrisk kartlegging, strømmålinger, hydrografiske data og B-, C- og strandsoneundersøkelser ved det aktuelle området, og skriver at den vil gi et bilde av anleggets influensområde og fungere som referanse for fremtidige undersøkelser. Undersøkelsen er utført i forbindelse med at det skulle søkes om arealendring og økt MTB ved anlegget.

Bunnen i det aktuelle området beskrives som kraftig hellende fra øst mot vest, med dybde varierende fra 40 til 300 m. Bunnen beskrives som jevn og uten større forsenkninger eller grunner, men med noen forhøyninger like vest for anlegget. Det indikeres i hovedsak mykere sedimenttyper i området, men i øst mot de grunneste områdene finnes det hardere bunn.

Gjennomsnittlig strømhastighet på 5 og 15 m dyp beskrives som sterk, men spredningsstrømmens gjennomsnittlige hastighet beskrives som svak, og bunnstrømmens som svært svak. Neumann-parameteren beskrives som lite stabil. Strømmen hadde tilnærmet lik vannføring mot nord og sør på alle målte dyp unntatt bunndypet, som ikke hadde noen definert hovedretning.

Ved B-undersøkelsen i 2022 ble det funnet noen tegn på belastning, og lokaliteten oppnådde tilstandsklasse 2 («god»), men i 2023 vistes ingen tydelige tegn til belastning, og lokaliteten oppnådde klasse 1 («meget god»). I mai 2023 ble det undersøkt ytterligere tre stasjoner i forbindelse med planlagt arealutvidelse, men ved disse lyktes det ikke å finne sediment, da bunnen besto av stein og fjellbunn.

I C-undersøkelsen ble det funnet generelt lave nivåer for kjemiske parametere, med unntak av for kobber, som hadde forhøyede nivåer og betydelig variasjon mellom prøvestasjonene.

Åkerblå mener faunatilstandens stabilitet siden 2011 kan indikere at det til tross for svak sprednings- og bunnstrøm skjer spredning av organisk materiale fra anlegget i tilstrekkelig grad. Til tross for enkelte akkumulasjonspunkter i skrånningen, anses anleggssonen å ha et godt spredningspotensial. Konsulenten skriver at da det ble påvist mye hardbunn i anleggssonen, kan det være nødvendig å utføre visuelle undersøkelser for å avgjøre tilstanden, jf. også tidligere avsnitt.

Sedimentanalyse for prioriterte og vannregionspesifikke stoffer

Åkerblå AS har utført sedimentanalyse ved lokaliteten i 2024, jf. rapport nr. 110212133-3012-01-001 datert 16.08.2024. Stasjonsplasseringene er i samsvar med oppsettet i C-undersøkelsen utført våren 2022. Det ble prøvetatt i tre stasjoner sørvest for planlagt ny anleggsplassering i tillegg til ved en referansestasjon ca. 8 km lenger sør.

De fleste prøveresultatene viste stoffkonsentrasjoner i tilstandsklasse «svært god» og «god». Ved noen stasjoner ble det imidlertid påvist konsentrasjoner av kobber, nikkel og enkelte PAH-forbindelser tilsvarende «moderat» eller «dårlig» tilstand. Legemiddelet Emamektin ble ikke påvist over deteksjonsgrensen.

Resultatene indikerer en viss kjemisk forurensning i overgangssonen. Det kan være flere kilder til utslipp i dette området enn akvakulturanlegget, som den nedlagte gruen ved Raudsand. Åkerblå påpeker en omvendt gradient der forurensning med PAH, dioksiner og furaner var høyest lengst vekk fra akvakulturanlegget.

Resipientforhold

Anlegget som ønskes utvidet ligger i vannforekomsten ved navn *Tingvollfjorden ved Raudsand* (vannforekomst-ID 0303010902-6-C). Denne vannforekomsten har «moderat» økologisk tilstand, med «høy» presisjon. Den har «dårlig» kjemisk tilstand, med «middels» presisjon. Tilstanden i databasen er basert på blant annet undersøkelser utført i tilknytning til Raudsand gruver og industrien i fjorden, men også undersøkelser utført for akvakulturnæringen i området.

Vurdering av behov for særskilt tillatelse etter forurensningsloven

Nytt forurensningsregelverk for akvakultur ble vedtatt 2. februar 2024. Det nye regelverket innebærer at akvakulturanlegg for fisk i sjø som hovedregel er tillatt etter forurensningsloven uten særskilt tillatelse, dersom lokaliteten er klarert for virksomheten i henhold til forskrifter fastsatt i medhold av akvakulturloven. Dette følger av forurensningsforskriften § 34-2 første ledd.

Det fremgår av § 34-2 andre ledd at statsforvalteren likevel i unntakstilfeller kan bestemme at akvakultur er ulovlig uten særskilt tillatelse etter forurensningsloven § 11. Dette forutsetter at et av vilkårene i andre ledd bokstav a til d er oppfylt.

Det aktuelle anleggets tillatelse etter forurensningsloven ble gitt før 2. februar 2024, og er omfattet av overgangsordningen i akvakulturdriftsforskriften § 70 tiende ledd. Overgangsordningen innebærer at tillatelsen gjelder frem til 2. februar 2026. Fra dette tidspunktet faller tillatelsen bort og virksomheten går over til forskriftsregulering i henhold til kravene i akvakulturdriftsforskriften, med mindre statsforvalteren har bestemt at virksomheten fortsatt skal reguleres av enkelttillatelse.

Intensjonen bak overgangsregelen er at tillatelser gitt før 2. februar skal gjelde frem til 2. februar 2026, selv om det søkes om endringer i virksomheten som forurensningsmyndigheten ikke tidligere

har vurdert. Det at det nå søkes om slike endringer i en tillatelse omfattet av overgangsordningen regnes som "andre særlige forhold" etter forurensningsforskriften § 34-2 andre ledd bokstav d. Statsforvalteren vurderer på grunnlag av dette at søknaden skal behandles etter forurensningsloven § 11.

Vurdering etter forurensningsloven § 11

I vår saksbehandling av tillatelser etter forurensningsloven skal de forurensningsmessige ulempene ved tiltaket vurderes opp mot fordelene og ulempene som tiltaket ellers vil føre med seg. Fordelene kan være viktige samfunns- og næringsmessige forhold som sysselsetting og økt næringsaktivitet.

I regjeringens havbruksstrategi ([Et hav av muligheter – regjeringens havbruksstrategi](#)) er det satt som mål å øke veksten i havbruksnæringen innenfor bærekraftige rammer, og å tillate produksjon på tilgjengelige lokaliteter vil bidra til å oppfylle denne målsettingen. Samtidig skal det også tas hensyn til at oppdrett skal være bærekraftig og miljømessig forsvarlig.

Tilgjengelig kunnskap gir ikke fullstendig svar på hvilke effekter utslipp av næringssalter og organisk stoff kan ha på naturmangfoldet i en fjord. En vurdering av anleggets påvirkning, med vesentlig økt biomasse, vil være forbundet med usikkerhet. I tilfeller der kunnskapsgrunnlaget er mangelfullt, skal føre-var-prinsippet vurderes, jf. § 9 i naturmangfoldloven. Vi ser imidlertid ikke at føre-var-prinsippet skal komme til anvendelse i denne saken. B- og C-undersøkelsene utført ved lokaliteten viser for det meste gode resultater med den biomassen anlegget har hatt så langt. Strømmålingene viser svake strømmer ved noen dyp, men vesentlig sterkere ved andre, og i kombinasjon med andre forhold, som stor avstand fra notbunn til sjøbunn, skrånende sjøbunn og få mulige akkumulasjonsfordypninger på bunnen, kan de stedlige forholdene se ut til å totalt sett være tilstrekkelige til å omsette utslippet fra anlegget.

AquaGen AS bekreftet i brev av 22.08.2024 til Statsforvalteren at det er planlagt å avvikle og fjerne lokalitet 12896 Hegerbergtrøa, som disponeres av samme virksomhet er klarert for en MTB på 1 755 tonn stamfisk av laksefisk, innen utgangen av 2025. I perioden frem mot avvikling er det ikke planlagt drift på anlegget, men virksomheten skriver at det er viktig at denne lokaliteten kan beholdes som en lagringsplass for utstyr mens lokalitetene 12897 Honnhammarvika og 12904 Merraberget bygges ut. Det er grunn til å tro at en avvikling av 12896 Hegerbergtrøa vil kunne kompensere for økt produksjon ved Honnhammarvika når det gjelder totalpåvirkningen på vannforekomsten. Lokalitetene 12897 Honnhammarvika og 12896 ligger i den samme vannforekomsten (*Tingvollfjorden ved Raudsand*).

Økologisk tilstand for vannforekomsten *Tingvollfjorden ved Raudsand* er i databasen *Vann-nett* satt til «moderat» med «høy» presisjon og kjemisk tilstand til «dårlig» med «middels presisjon». Databasen nevner fiskeoppdrett som en påvirker med «liten grad» av påvirkning», mens utslipp fra industri som Sunndal Aluminium og Raudsand gruver er nevnt som påvirkere i «middels» og «stor» grad.

Kobber er et stoff som kan ha ulikt opphav og er påvist på fjordbunnen i nærheten av anlegget ved Honnhammarvika. Sedimentundersøkelser utført på vestsiden av fjorden, nær de gamle gruvene ved Raudsand, viser imidlertid stedvis meget høye kobbernivåer, samt også moderat forurensning med andre miljøgifter som bly, nikkel, sink og PCB. Dette indikerer etter vårt syn at kobber- og annen miljøgiftforurensning i fjorden i stor grad skyldes andre kilder enn akvakulturen. Også Åkerblå har pekt på gruveindustrien som sannsynlig årsak til denne forurensningen.

I den visuelle undersøkelsen var det i hovedsak bløtbunn i områdene som ble undersøkt, og det ble gjort få funn av koraller. Enkeltstående kolonier av hornkorallen sjøbusk ble funnet i et område med

hardere substrat sørvest i sørvestlig retning fra anleggsrammen. Sjøbusk har status «LC» (livskraftig) i Artsdatabanken. Funnene ble ikke vurdert å utgjøre naturtypen hardbunnskorallskog, som regnes som sårbar. Det ble også funnet en god del bløtkoraller/kjøttkoraller av slekten *Anthomastus* i undersøkelsesområdet, men disse ble ikke artsbestemt mellom *Anthomastus grandiflorus*, som har status «NT» (nær truet) og *Anthomastus purpureus*, som har status «DD» (datamangel). Kjøttkorallene ble i hovedsak funnet anslagsvis 700 meter sørvest for anlegget. Denne organismen er kjent for å være sårbar for påvirkninger som utslipp fra akvakulturanlegg, og den opptrer nokså tallrikt i området sørvest for anlegget. Avstanden til anlegget er imidlertid vesentlig, og etter vår vurdering vil ikke et noe økt utslipp ved anlegget som følge av økt produksjon medføre vesentlig skade på forekomsten. På hardt substrat ble det også påvist svampforekomster tett nok til å kunne vurderes til naturtypen svampskog, men det er ikke klart definert når forekomsten kan sies å utgjøre en «skog». På bløtt substrat ble naturtypen sjøfjær og gravende megafauna påvist i store deler av undersøkt område, men de påviste artene hadde status «LC» og naturtypen regnes ikke som sårbar i denne regionen. På bakgrunn av resultatet i Åkerblås visuelle undersøkelse, finner vi ikke at det er faste holdepunkter for at den omsøkte økningen av produksjonen ved anlegget vil utgjøre en uakseptabel risiko for truede arter eller sårbare naturtyper.

Alt i alt kan vi ut fra dagens kunnskap ikke se at det er vesentlig risiko for at økt produksjon ved anlegget ved Honnhammarvika skal medføre alvorlige eller irreversible effekter.

Basert på det foreliggende kunnskapsgrunnlaget vurderer vi at lokaliteten er egnet for akvakulturanlegg i sjø med omsøkt mengde biomasse. Sammenholdt med de positive samfunnsmessige virkningene av tiltaket, finner Statsforvalteren det rimelig å gi endret tillatelse som åpner for økt biomasse ved anlegget, tilsvarende en MTB på totalt 2 840 tonn.

Vilkår

I henhold til naturmangfoldloven § 12 skal det for å unngå eller begrense skade på naturmangfoldet, tas utgangspunkt i driftsmetoder og teknikker som gir de beste samfunnsmessige resultatene. Vi har i tillatelsen stilt en del krav om miljøforsvarlig drift for å unngå eller begrense skadene på naturmangfoldet. I tillegg er det stilt krav om miljøundersøkelser for å dokumentere om anlegget har uønskede effekter på resipienten.

Tabellen under gir en oversikt over frister for gjennomføring av tiltak som tillatelsen krever:

<i>Tiltak</i>	<i>Frist</i>	<i>Henvisning til vilkår</i>
C-undersøkelse	Etter første periode med maksimal belastning etter utvidelsen	11.1
Undersøkelse av prioriterte stoffer, prioriterte farlige stoffer og vannregionspesifikke stoffer	Samtidig med C-undersøkelse	11.2
Strandsoneundersøkelse	Årlig	11.3
Makroalgeundersøkelse	Plan for undersøkelser sendes Statsforvalteren så snart som mulig	11.4

Tillatelsen opphører 02.02.2026, jf. vilkår 1 i tillatelsen. Fra da av vil det være akvakulturdriftsforskriften som regulerer driften ved anlegget med mindre noe annet blir bestemt i nytt vedtak.

Ansvar og plikter

Selv om det gis tillatelse til å drive denne aktiviteten, utelukker ikke dette ansvar for eventuelle skader, ulemper eller tap som er forårsaket av forurensningen. Tillatelsen fritar derfor ikke for erstatningsansvar, jf. forurensningsloven § 56.

I tillegg til kravene i tillatelsen, plikter bedriften å overholde forurensningsloven og *Lov om kontroll med produkter og forbrukertjenester* (produktkontrollloven) og forskrifter som er hjemlet i disse lovene.

Brudd på tillatelsen er straffbart etter forurensningsloven §§ 78 og 79. Også brudd på krav som følger direkte av forurensningsloven og produktkontrollloven er straffbart. Det er også straffbart å bryte krav i forskriftene til disse lovene.

Denne tillatelsen kan også senere endres, men endringssøknad må da sendes inn i god tid *før* en eventuell endring kan gjennomføres. Forurensningsmyndigheten må ha tilstrekkelig tid til å behandle søknaden og sikre at alle nødvendige opplysninger foreligger før tillatelsen eventuelt kan endres.

Det vil også kunne bli gjort endringer på krav som er stilt dersom det viser seg at skaden eller ulempen ved forurensningen blir vesentlig større eller annerledes enn ventet da tillatelsen ble gitt, jf. forurensningsloven § 18.

Vedtak om saksbehandlingsgebyr

Vi viser til vårt varsel av 15.11.2023 om saksbehandlingsgebyr og videre til *Forskrift om begrenning av forurensning* (forurensningsforskriften) kapittel 39 om gebyr til statskassen for arbeid med tillatelser.

Som varslet plasseres saken under gebyrsats 5. Siden vi varslet gebyr på kr 74 800 i november 2023 har kronebeløpet som gebyrsatsen tilsvarer økt noe, og tiltakshaver skal derfor betale **kr 88 700** for saksbehandlingen. Vår ressursbruk ved behandling av søknaden er lagt til grunn ved fastsettelse av gebyrsats.

Faktura blir sendt ut av Miljødirektoratet. Gebyret forfaller til betaling 30 dager etter fakturadatoen.

Gebyrvedtaket kan påklages til Miljødirektoratet innen tre uker etter at dette brevet er mottatt, jf. forurensningsforskriften § 41-5. En eventuell klage bør grunngis og skal sendes til Statsforvalteren i Møre og Romsdal. Klagen blir ikke gitt oppsettende virkning, og det fastsatte gebyret må derfor betales i samsvar med det som er nevnt over. Dersom Miljødirektoratet aksepterer klagen, vil det overskytende beløpet bli refundert.

Forurensningsforskriften er tilgjengelig på www.lovdato.no

Klagemuligheter

Vedtaket kan klages inn til Miljødirektoratet etter reglene i kapittel VI i forvaltningsloven av partene i saken eller andre med rettslig klageinteresse innen tre uker fra avgjørelsen er mottatt. En eventuell klage skal angi hva det klages over og den eller de endringer som ønskes. Klagen skal begrunnes, og opplysninger som kan ha innvirkning på saken bør nevnes. Klagen skal sendes til Statsforvalteren.

Det er viktig at en eventuell klage blir sendt inn innen fristen på tre uker. Etter denne fristen, kan det ikke regnes med at klagen vil bli behandlet, jf. forvaltningsloven § 31.

En eventuell klage fører ikke automatisk til at iverksettelsen av vedtaket utsettes. Statsforvalteren eller Miljødirektoratet kan etter anmodning eller av eget initiativ beslutte at vedtaket ikke skal iverksettes før klagefristen er ute eller klagen er avgjort, jf. §42 i forvaltningsloven. Avgjørelsen av spørsmålet om iverksettelse kan ikke påklages

Innsyn

Med visse begrensninger har partene rett til å se sakens dokumenter. Nærmere opplysninger om dette fås ved henvendelse til Statsforvalteren. Øvrige opplysninger om saksbehandlingsregler og andre regler av betydning for saken vil også kunne gis på forespørsel.

Med hilsen

Christian Dahl (e.f.)
underdirektør

Thomas Aurdal
senioringeniør

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

1

Tillatelse

Kopi til:

**MØRE OG ROMSDAL
FYLKESKOMMUNE
MATTILSYNET**

Postboks 2500

6404 MOLDE

**Felles postmottak
Postboks 383**

2381 BRUMUNDDAL

**TINGVOLL KOMMUNE
FISKERIDIREKTORATET
KYSTVERKET**

**Midtvågevegen 2
Postboks 185 Sentrum
Postboks 1502**

**6630 TINGVOLL
5804 BERGEN
6025 ÅLESUND**

Tillatelse etter forurensningsloven til AquaGen AS for oppdrett av laksefisk ved lokalitet 12897 Honnhammarvika i Tingvoll kommune

Tillatelsen er gitt i medhold i lov av 13.mars 1981 nr. 6 om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) §§ 11 og 16 og endret i medhold av § 18J. Tillatelsen med senere endringer er gitt på grunnlag av opplysninger fremkommet i søknad og under saksbehandlingen. Dette tillatelsesdokumentet er ajourført per 26.09.2024 og erstatter tidligere tillatelsesdokumenter.

Hvis bedriften ønsker å foreta endringer i driftsforhold som kan ha betydning for forurensningen fra virksomheten og som ikke er i samsvar med det som ble lagt til grunn da tillatelsen ble gitt eller sist endret, må bedriften i god tid på forhånd søke om endring av tillatelsen. Bedriften bør først kontakte forurensningsmyndigheten for å avklare behovet for slik endring.

Dersom hele eller vesentlige deler av tillatelsen ikke er tatt i bruk innen 2 år etter at tillatelsen er trådt i kraft, skal bedriften sende en redegjørelse for virksomhetens omfang slik at Statsforvalteren kan vurdere eventuelle endringer i tillatelsen.

Bedriftsdata

Bedrift	AquaGen AS
Beliggenhet/gateadresse	Havnegata 9, 7010 TRONDHEIM
Postadresse	c//o AquaGen AS, Industriveien 13, 7200 KYRKSÆTERØRA
Kommune og fylke	Tingvoll kommune i Møre og Romsdal
Org. nummer (bedrift)	964 367 701
NACE-kode og bransje	03.222 Produksjon av yngel og settefisk i ferskvannsbasert fiskeoppdrett, 72.110 Forskning og utviklingsarbeid innen bioteknologi

Statsforvalterens referanser

Tillatelsesnummer	Saksnummer	Lokalitetsnummer
2010.0254.T	2023/4811	12897

Tillatelse første gang gitt: 30.11.2010	Tillatelse sist revidert i medhold av fl § 18 tredje ledd:	Sist endret: 27.09.2024
--	--	----------------------------

Christian Dahl (e.f.)
underdirektør

Thomas Aurdal
senioringeniør

Dokumentet er elektronisk godkjent

Endringslogg

Endringsnummer	Endringer av	Punkt	Beskrivelse
1	27.09.2024	1	Økt tillatelsens ramme fra 1 755 tonn til 2 840 tonn.
2	27.09.2024	-	Utført flere endringer for å oppdatere tillatelsen i tråd med utslippstillatelser av nyere dato

1. Tillatelsens ramme

Tillatelsen gjelder forurensning fra produksjon av stamfisk i sjø. Maksimal tillatt stående biomasse til enhver tid er 2 840 tonn. Tillatelsen er basert på en søknad som oppgir 2 000 tonn planlagt årlig produksjon med et forventet årlig fôrforbruk på 2 200 tonn.

Tillatelsen gjelder lokaliteten Honnhammarvika og eventuell tilhørende landbase.

Tillatelsen gjelder til 02.02.2026. Fra da av vil anlegget være regulert av akvakulturdriftsforskriften.

Lokalitetsdata

Lokalitet	Honnhammarvika
Lokalitetsnummer	12897
Kommune	Tingvoll
Lokalisering av anlegg	62° 51,792 N 008° 09,378 Ø

2. Generelle vilkår

2.1. Utslippsbegrensninger

De utslippskomponenter fra virksomheten som er antatt å ha størst miljømessig betydning, er uttrykkelig regulert gjennom spesifikke vilkår i denne tillatelsen. Utslipp som ikke er uttrykkelig regulert på denne måten, er også omfattet av tillatelsen så langt opplysninger om slike utslipp ble fremlagt i forbindelse med saksbehandlingen eller må anses å ha vært kjent på annen måte da vedtaket ble truffet. Dette gjelder likevel ikke utslipp av prioriterte miljøgifter oppført i vedlegg 1. Utslipp av slike komponenter er bare omfattet av tillatelsen dersom dette fremgår gjennom uttrykkelig regulering i vilkårene.

2.2. Plikt til å overholde grenseverdier

Alle grenseverdier skal overholdes innenfor de fastsatte midlingstider. Variasjoner i utslippene innenfor de fastsatte midlingstidene skal ikke avvike fra hva som følger av normal drift i en slik grad at de kan føre til økt skade eller ulempe for miljøet.

2.3 Plikt til å redusere forurensning så langt som mulig

All forurensning fra bedriften, herunder utslipp til luft og vann, samt støy og avfall, er isolert sett uønsket. Selv om bedriften overholder alle vilkår i tillatelsen, plikter den å redusere all forurensning, herunder støy, så langt dette er mulig uten urimelige kostnader.

2.4 Utskifting av utstyr

Ved utskifting av utstyr må det nye utstyret tilfredsstillende kravene om bruk av beste tilgjengelige teknikker med sikte på å motvirke forurensende utslipp og annen negativ påvirkning på miljøet (BAT-prinsippet), jf. pkt. 2.3.

2.5 Plikt til forebyggende vedlikehold

For å holde de ordinære utslipp på et lavest mulig nivå og for å unngå utilsiktede utslipp skal bedriften sørge for forebyggende vedlikehold av utstyr som kan ha utslippsmessig betydning. System og rutiner for vedlikehold av slikt utstyr skal være dokumentert.

2.6 Tiltakspunkt ved økt forurensningsfare

Dersom det som følge av unormale driftsforhold eller av andre grunner oppstår fare for økt forurensning, plikter bedriften å iverksette de tiltak som er nødvendige for å eliminere eller redusere den økte forurensningsfaren, herunder om nødvendig å redusere eller innstille driften.

Bedriften skal så snart som mulig informere Statsforvalteren om forhold som kan føre til vesentlig økt forurensning eller forurensningsfare. Akutt forurensning skal i tillegg varsles iht. pkt. 12.4.

2.7. Internkontroll

Bedriften plikter å etablere internkontroll for sin virksomhet i henhold til internkontrollforskriften¹. Internkontrollen skal blant annet sikre og dokumentere at bedriften overholder krav i denne tillatelsen, forurensningsloven, produktkontrollloven og relevante forskrifter til disse lovene. Bedriften plikter å holde internkontrollen oppdatert.

Bedriften plikter til enhver tid å ha oversikt over alle forhold som kan medføre forurensning og kunne redegjøre for risikoforhold. Plikt til å gjennomføre risikoanalyse med hensyn til forurensning følger av punkt 10.1.

3. Utslipp til vann

3.1. Utslippsbegrensninger

3.1.1 Organisk belastning

Fôrspill skal reduseres mest mulig.

¹ Systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter – forskrift av 06.12.1996 nr. 1127 (Internkontrollforskriften)

Utslipp av fôr og fekalier fra anlegget skal ikke føre til at organisk materiale akkumuleres i sedimentet i overgangssonen over tid.

Dersom overvåking i henhold til NS 9410:2016 (jf. tillatelsen punkt 12.1), viser at tilstanden for bløtbunnsfaunaen i ytterkanten av overgangssonen (prøvestasjon C₂) er dårligere enn "god" eller tilstanden inne i overgangssonen (prøvestasjon C₃-C_n) er dårligere enn "moderat" og utslipp fra anlegget medvirker til dette, skal bedriften gjennomføre tiltak.

Nærliggende strandsone eller grunne områder² skal ikke være synlig påvirket av forurensning fra virksomheten.

3.1.2 Utslipp av kjemikalier, herunder legemidler

Utslipp av kobber og prioriterte miljøgifter som for eksempel kadmium, kvikksølv, PCB og PBDE i fôrspill og fekalier er tillatt, men skal reduseres mest mulig i tråd med vilkår i pkt 3.1.1 og pkt. 6. Slike utslipp er likevel kun tillatt dersom fôret kommer fra fôrleverandører som er registrert og/eller godkjent i henhold til Mattilsynets regelverk. Statsforvalteren vil på bakgrunn av ny kunnskap kunne fastsette en mer presis og eventuell også strengere regulering.

Utslipp av legemidler på lokaliteten er tillatt dersom legemidlet er rekvirert av autorisert veterinær eller fiskehelsebiolog og benyttet som foreskrevet.

Utslipp i forbindelse med klinisk uttesting av nye legemidler uten markedsføringstillatelse er ikke omfattet av tillatelsen.

Utslipp fra akvakulturanlegg skal ikke føre til at stoffer, som nevnt i vannforskriftens lister over prioriterte, andre EU-utvalgte eller vannregionspesifikke over tid akkumuleres i sedimentene i mengder som overstiger miljøkvalitetsstandarder for sediment fastsatt i eller i medhold av vannforskriften, jf. pkt. 11.2.

3.2 Diffuse utslipp

Diffuse utslipp fra eventuell landbase, for eksempel avrenning fra lagerområder og områder for lossing/lasting, som kan medføre skade eller ulempe for miljøet, skal begrenses mest mulig. Avrenning av overflatevann fra bedriftens utearealer skal håndteres slik at det ikke kan medføre skade eller ulempe for miljøet.

Eventuelt oljeholdig avløpsvann fra verksteder eller lignende skal renses tilfredsstillende i oljeavskiller eller tilsvarende renseenhet.

3.3 Sanitæravløpsvann

Kommunen er myndighet for regulering av sanitæravløpsvannet fra bedriften.

² Grunne områder: mindre enn 30 meter dyp og som tidvis tørrlegges og dermed er synlige.

4. Utslipp til luft

4.1. Lukt

Akvakulturanlegget inkludert landbase skal drives slik at luktulemper i omgivelsene begrenses mest mulig. Bruk av tjenesteleverandører skal planlegges med sikte på å begrense luktulemper.

Fôrlagring, dødfiskhåndtering, spyling, rengjøring og tørking av nøter samt annen virksomhet ved anlegget inkludert landbase skal ikke påføre omgivelsene urimelige luktulemper.

Frekvensen av gjenkjennbar plagsom lukt ved omkringliggende boliger, sykehus, pleieinstitusjoner, fritidsboliger, utdanningsinstitusjoner og barnehager mv. skal ikke overstige 1 prosent av timene i en måned (frekvens/hyppighet).

5. Grunnforurensning og forurensede sedimenter

Virksomheten ved eventuell landbase skal ikke medføre utslipp til grunn eller grunnvann som kan medføre skader eller ulemper for miljøet.

Bedriften plikter å gjennomføre forebyggende tiltak som skal hindre utslipp til grunn og grunnvann. Bedriften plikter videre å gjennomføre tiltak som er egnet til å begrense miljøpåvirkningene av et eventuelt utslipp til grunn eller grunnvann. Utstyr og tiltak som skal forhindre utslipp til grunn og grunnvann eller hindre at eventuelle utslipp medfører skade eller ulempe for miljøet, skal overvåkes og vedlikeholdes regelmessig. Plikten etter dette avsnittet gjelder tiltak som står i et rimelig forhold til de skader og ulemper som skal unngås.

Bedriften skal holde løpende oversikt over eventuell eksisterende forurenset grunn på bedriftsområdet og forurensede sedimenter utenfor, herunder faren for spredning, samt vurdere behovet for undersøkelser og tiltak. Er det grunn til å anta at undersøkelser eller andre tiltak vil være nødvendig, skal forurensningsmyndigheten varsles om dette.

Terrenginngrep som kan medføre fare for at forurensning i grunnen sprer seg, må ha godkjent tiltaksplan etter forurensningsforskriften kapittel 2³, eventuelt tillatelse etter forurensningsloven. Tiltak i forurensede sedimenter må ha tillatelse etter forurensningsloven eller forurensningsforskriften kapittel 22.

6. Vurderinger ved bruk av kjemikalier, herunder legemidler

Vilkårene i dette punktet gjelder når bedriften bruker kjemiske stoffer og stoffblandinger i virksomheten, for eksempel desinfeksjonsmidler, legemidler, ensileringskjemikalier, begroingshindrende midler, vaskemidler, hydraulikkvæsker og brannbekjempningsmidler.

³ Jf. forurensningsforskriftens kapittel 2 om opprydning i forurenset grunn ved bygge- og gravearbeider

6.1 Vurdering av substitusjon og alternative metoder for kjemikalier og legemidler

For kjemikalier som benyttes på en slik måte at det kan medføre fare for forurensning, skal bedriften dokumentere at den har foretatt en vurdering av kjemikalienes helse- og miljøegenskaper på bakgrunn av testing eller annen relevant dokumentasjon, jf. også punkt 2.6 om internkontroll.

Bedriften plikter å etablere et dokumentert system for substitusjon av kjemikalier der vurdering og konklusjon dokumenteres. Det skal foretas en løpende vurdering av faren for skadelige effekter på helse og miljø forårsaket av de kjemikalier som benyttes, og av om alternative kjemikalier eller metoder finnes. Skadelige effekter knyttet til bruk og endelig disponering av produktet, skal vurderes. Der bedre alternativer finnes, plikter bedriften å benytte disse så langt dette kan skje uten urimelig kostnad eller ulempe.⁴

For å redusere behov for legemiddelbehandling plikter bedriften å vurdere om den kan benytte forebyggende alternative metoder for å redusere smitterisiko eller lakselus, som ikke krever vurdering av veterinær eller fiskehelsebiolog. Denne plikten gjelder ikke i de tilfeller der veterinær eller fiskehelsebiolog har foreskrevet bruk av et legemiddel.

6.2 Impregnerte nøter

Ved rengjøring av nøter som er impregnert med miljøfarlige kjemikalier, skal det treffes tiltak for å minimere utslippene. Miljøfarlige kjemikalier er her definert som stoffer eller stoffblandinger som hvis de kommer ut i miljøet, vil kunne gi akutt skade og/eller langtidsvirkninger. Utslipp av slike impregneringsmidler skal overvåkes, jf. pkt. 11.2.

6.3 Informasjon som skal gis fiskehelsepersonell som påtar seg oppdrag for bedriften på lokaliteten

Dersom fisken skal behandles med legemiddel på lokaliteten, skal bedriften informere veterinær eller fiskehelsebiolog som foreskriver behandling, om forhold som ha betydning for effektene av utslipp fra en legemiddelbehandling, herunder beskrivelse av arter og naturtyper ved lokaliteten som kan påvirkes negativt av utslipp og lokale forhold (inkl. dybde og strøm) som ha betydning for spredning av utslippet.

7. Støy og lys

Akvakulturanlegget skal utformes og drives slik at støy- og lysulempen for omgivelsene begrenses mest mulig. Bruken av tjenesteleverandører skal planlegges med sikte på å begrense støy- og lysulempen.

⁴ Jf. produktkontrollloven av 11.06.1979 nr. 79 § 3a

7.1 Støy

Bedriftens bidrag til utendørs støy ved omkringliggende boliger, sykehus, pleieinstitusjoner, fritidsboliger, utdanningsinstitusjoner og barnehager skal ikke overskride følgende grenser, målt eller beregnet som innfallende lydtryknivå ved mest støyutsatte fasade:

Dag (kl. 07-19) $L_{pAekv12h}$	Kveld (kl. 19-23) $L_{pAekv4h}$	Lør-/søn- /helligdager (kl. 07-23) $L_{pAekv16h}$	Natt (kl. 23- 07) $L_{pAekv8h}$	Natt (kl. 23-07) L_{AFmax}
55 dB(A)	50 dB(A)	50 dB(A)	45 dB(A)	60 dB(A)

L_{pAeqT} er gjennomsnittlig (energimidlet) nivå for varierende støy over en bestemt tidsperiode, T.

L_{AFmax} er gjennomsnittlig A-veiet maksimalnivå for de 5-10 mest støyende hendelsene i perioden med tidskonstant "Fast" på 125 ms.

Alle støygrenser skal overholdes innenfor alle driftsdøgn. Støygrensene gjelder all støy fra bedriftens virksomhet, inkludert intern transport ved anlegget og eventuell landbase samt lossing/lasting av råvarer og produkter. Støy fra midlertidig bygg- og anleggsvirksomhet og fra persontransport av ansatte til og fra bedriftsområdet er likevel ikke omfattet av grensene.

Aktiviteter som er ekstra støyende og som vil pågå over flere dager, skal forhåndsvarsles til berørte naboer.

7.2 Lys

Lys som benyttes til vekstregulering skal ikke være direkte synlig fra omkringliggende boliger, sykehus, pleieinstitusjoner, fritidsboliger, utdanningsinstitusjoner og barnehager.

Ved aktivitet ved anlegget på kveld og natt, må bruk av lys planlegges slik at det medfører minst mulig ulempe for naboer eller andre.

8. Energi

8.1 Energiledelse

Bedriften skal ha et system for energiledelse i virksomheten for kontinuerlig, systematisk og målrettet vurdering av tiltak som kan iverksettes for å oppnå en mest mulig energieffektiv produksjon og drift. Systemet for energiledelse skal inngå i bedriftens internkontroll, jf. vilkår 2.7 og følge prinsippene og metodene angitt i norsk standard for energiledelse.

8.2 Utnyttelse av overskuddsenergi

Bedriften skal i størst mulig grad sørge for å utnytte overskuddsenergi fra virksomheten internt, med mindre det kan godtgjøres at dette ikke er teknisk mulig og/eller medfører uforholdsmessig store omkostninger.

8.3 Spesifikt energiforbruk

Spesifikt energiforbruk skal beregnes og journalføres, jf. pkt. 10.

9. Avfall

9.1 Generelle krav

Bedriften plikter så langt det er mulig uten urimelige kostnader eller ulemper å unngå at det dannes avfall som følge av virksomheten. Bedriften plikter å sørge for at all håndtering av avfall, herunder gjenvinning, skjer i overensstemmelse med regler fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven (se blant annet avfallsforskriften av 01.06.2004 nr. 930 og kapittel 18 i forurensningsforskriften av 01.06.2004 nr. 931).

For materiale som utnyttes som biprodukt, skal det foreligge skriftlig dokumentasjon som viser at kriteriene i forurensningsloven § 27 andre ledd er oppfylt.

Innholdet av skadelige stoffer i avfallet skal begrenses mest mulig.

Avfall som oppstår i bedriften, skal primært ombrukes i egen produksjon eller i andres produksjon. Hvis dette ikke er mulig eller medfører urimelig kostnad, skal det fortrinnsvis materialgjenvinnes. Dersom dette heller ikke er mulig uten urimelig kostnad, skal avfallet så langt som mulig gjenvinnes på annen måte. Slik utnyttelse må imidlertid skje i overensstemmelse med gjeldende regler fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven, samt krav fastsatt i denne tillatelsen.

Bedriften skal redusere risiko for marin forurensning mest mulig. Bedriften plikter å sørge for at all håndtering av avfall, herunder gjenvinning, skjer i overensstemmelse med regler fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven⁵.

Farlig avfall kan ikke fortynnes med den virkning at det blir regnet som ordinært avfall. Ulike typer farlig avfall kan ikke sammenblandes hvis dette kan medføre fare for forurensning eller skape problemer for den videre håndteringen av avfallet. Farlig avfall kan heller ikke blandes sammen med annet avfall, med mindre det letter den videre behandlingen av det farlige avfallet og dette gir en miljømessig minst like god løsning.

9.2. Håndtering av farlig avfall

9.2.1 Generelle krav til håndtering

All håndtering av avfall skal foregå slik at det ikke medfører avrenning til omgivelsene. Farlig avfall skal ikke lagres lenger enn 12 måneder (jf. avfallsforskriften § 11-8). Som farlig avfall regnes blant annet kasserte nøter som inneholder mer enn 0,25 prosent kobberimpregnering (Cu₂O), jf. avfallsforskriften § 11-2 fjerde ledd, jf. vedlegg 2 nr. 1.

⁵ Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall av 01.06.2004, nr. 930.

I tillegg gjelder følgende:

- a. All håndtering av avfall skal være basert på en risikovurdering, jf. pkt. 2.7 Internkontroll og 12.3 Beredskap.
- b. Bedriften skal ha kart hvor det fremgår hvor forskjellige typer avfall er lagret
- c. Avfallslager skal være sikret slik at uvedkommende ikke får adgang. Lagret farlig avfall skal ha forsvarlig tilsyn. Lagret avfall skal være merket slik at det fremgår hva som er lagret.
- d. Avfall som ved sammenblanding kan gi fare for brann, eksplosjon eller dannelselse av farlige stoffer, skal lagres med nødvendig avstand.
- e. Alt farlig avfall, uavhengig av mengde, skal lagres innendørs og på tett dekke med oppsamling av eventuell avrenning. Med tett dekke menes fast, ugjennomtrengelig og tilstrekkelig slitesterkt dekke for de aktuelle materialer/avfallstyper. Annen lagringsmåte kan godtas dersom bedriften kan dokumentere at den valgte lagringsmåten gir minst like lav risiko og like god miljøbeskyttelse.

For visse typer tanklagring gjelder forurensningsforskriften kapittel 18.

9.2.2 Håndtering av produksjonsavfall og slam

Død fisk, avskjær og blodvann skal samles opp og konserveres omgående. Ensilasjetanker skal ha tilstrekkelig kapasitet, og være forsvarlig sikret mot utslipp til miljøet. Ensilasjetanker skal dessuten ha et oppsamlingsarrangement som minst rommer tankens volum. Bedriften skal ha beredskap for å hindre forurensning i situasjoner med massiv fiskedød.

10. Utslippskontroll og journalføring

10.1 Utslippskontroll og journalføring

Bedriften plikter systematisk å kartlegge virksomhetens utslipp til vann. Bedriften skal legge denne kartleggingen til grunn i utarbeidelse av program for utslippskontroll.

Program for utslippskontroll skal inngå i bedriftens dokumenterte internkontroll og inneholde en redegjørelse for virksomhetens faktiske utslipp til vann med en oversikt over alle utslippsstrømmer, volumer (så langt det er mulig) og innhold. Programmet skal også inneholde en redegjørelse for hvordan bedriften beregner sine utslipp.

Programmet for utslippskontroll skal holdes oppdatert.

Følgende punkter skal journalføres:

- Årlig produksjon (årlig biomasse)
- Årlig fôrforbruk (fôrets navn, konsentrasjon av stoffer nevnt i forskrift om rammer for vannforvaltning vedlegg VIII C og D nr. 2 og vannregionspesifikke stoffer)
- Årlig kjemikalieforbruk: kjemikalietype, produktnavn, mengde og forbruksperiode

- Årlig legemiddelforbruk: legemiddeltypen, produktnavn, mengde, forbruksperiode og tilbakeholdelsestid
- Impregnerte nøter: hva slags virkestoff impregneringsmiddelet nøtene er satt inn med inneholder og når og hvordan nøtene er grovrensjort
- Årlig ensilasje: mengde og til hvem dette er levert
- Henvendelser fra personer som oppgir at de opplever lys-, støy- eller luktulempen fra driften, inkludert fra transport, lasting og lossing, og hendelser som kan forårsake slike ulemper: tidspunkt mulig årsak og navn, adresse og telefonnummer til personer som har meldt fra.
- Rapporter fra gjennomførte miljøundersøkelser
- Energiforbruk.

Journalen skal oppbevares i 5 år.

10.2 Rapportering til Statsforvalteren av utslippsrelevante data

Bedriften skal rapportere utslippsrelevante data på den måten Statsforvalteren bestemmer.

Det skal som et minimum innen 1. mars hvert år rapporteres følgende miljødata fra foregående år til Statsforvalteren:

- Årlig biomasse
- Årlig fôrforbruk i kilo og fôrtype
- Fôrets handelsnavn og eventuell konsentrasjon av stoffer som nevnt i forskrift 15. desember 2006 nr. 1446 om rammer for vannforvaltning vedlegg VIII C og D nr. 2 og vannregionsspesifikke stoffer
- Årlig forbruk av legemidler: type, produktnavn, mengde og forbruksperiode
- Impregnerte nøter: virkestoff (type og konsentrasjon) og mengde
- Årlig ensilasje: mengde og til hvem dette er levert.

11. Miljøovervåking og utredninger

Bedriften skal sørge for overvåking av mulige miljøeffekter av virksomheten. Overvåkingen skal minimum omfatte undersøkelsene som er spesifisert nedenfor. Bedriften skal vurdere om disse miljøundersøkelsene dekker miljøpåvirkningen eller om det er behov for andre miljøundersøkelser i tillegg. Utslipp fra legemiddelbehandlinger ved anlegget og innhold av fremmedstoff i fôret skal inngå i denne vurderingen. Bedriften må selv iverksette tilleggsundersøkelser ved mistanke om at de pålagte miljøundersøkelsene ikke fanger opp den reelle miljøpåvirkningen.

Bedriften plikter å gjennomføre mer omfattende undersøkelser dersom Statsforvalteren finner dette nødvendig for å kartlegge anlegget sin forurensningseffekt på resipienten, jf. forurensningsloven § 51. Bedriften kan også bli pålagt å delta i et felles overvåkningsprogram i tråd med bestemmelsene i vannforskriften for tiltaksorientert overvåking.

11.1 Krav til undersøkelse av organisk belastning, C-undersøkelse

Bedriften skal sørge for at trendbaserte C-undersøkelser i henhold til norsk standard NS9410:2016 gjennomføres. Undersøkelsene skal gjennomføres av et uavhengig, akkreditert organ som er akkreditert for følgende metoder: P3003 prøvetaking bunnsediment, P12 kjemiske analyser, P21 Taksonomi og P32 faglige vurderinger og fortolkninger.

Det skal utarbeides en rapport fra den enkelte undersøkelse senest 6 måneder etter at feltundersøkelsen er gjennomført. Rapporten skal utarbeides i henhold til NS9410:2016, inneholde en faglig vurdering av miljøpåvirkning fra anlegget og eventuelle anbefalte utbedrende tiltak og sendes inn til Statsforvalteren så snart rapporten foreligger.

11.1.1 Oppfølgende undersøkelser ved redusert tilstand

Hvis C-undersøkelsen i henhold til NS9410:2016 viser redusert miljøtilstand ved at den økologiske tilstanden i C2 er dårligere enn god eller at summen av indeksene for de sammenslåtte stasjonene i overgangssonen (C3, C4, osv.) er dårligere enn moderat, skal bedriften gjennomføre oppfølgende undersøkelser i henhold til en plan. Denne planen skal sendes inn til Statsforvalteren for vurdering senest to måneder etter at rapport fra C-undersøkelsen foreligger.

11.1.2 Tiltak av uakseptabel bunnpåvirkning

Dersom de oppfølgende undersøkelsene iht. pkt. 11.1.1 viser at utslipp fra virksomheten bidrar til den reduserte miljøtilstanden i overgangssonen, skal det utarbeides en tiltaksplan og gjennomføres tiltak i henhold til planen for å bedre miljøtilstanden.

Tiltaksplanen skal sendes inn til Statsforvalteren innen to måneder etter at resultatene fra oppfølgende undersøkelser foreligger. Statsforvalteren kan pålegge ytterligere tiltak.

11.2 Undersøkelse av prioriterte stoffer, prioriterte farlige stoffer og vannregionspesifikke stoffer

11.2.1 Undersøkelse av stoffer i forbindelse med C-undersøkelsen i pkt. 11.1

Når det gjøres C-undersøkelser iht. pkt. 11.1 skal det samtidig tas en sedimentprøve på samme måte ved merdkant nedstrøms i hovedstrømretning. Sedimentprøven fra merdkant og en sedimentprøve fra hver prøvestasjon i C-undersøkelsen skal analyseres for innhold av stoffer som nevnt i forskrift av 15. desember 2006 nr. 1446 om rammer for vannforvaltning vedlegg VIII C og D nr. 2 som har blitt sluppet ut på lokaliteten etter forrige undersøkelse. Dersom det har blitt sluppet ut betydelige mengder av vannregionspesifikke stoffer, skal prøvene også analyseres for innhold av disse stoffene. Sedimentprøven fra merdkant skal i tillegg analyseres for følgende støtteparametere: partikkelfordeling, totalt organisk materiale, totalt organisk karbon og totalt nitrogen.

Prøvetaking skal utføres av et akkreditert organ som er uavhengig av oppdragsgiver og analysene skal utføres av et organ som er akkreditert for den enkelte analysen.

Resultatene av undersøkelsen skal sendes inn på den måten Statsforvalteren bestemmer så snart de foreligger.

11.2.2 Ytterligere undersøkelser ved overskridelse av grenseverdier

Det skal gjøres ytterligere undersøkelser dersom undersøkelsene av stoffene, jf. pkt. 11.2.1 fra prøvestasjon C2 overstiger grenseverdiene for tilstandsklasse II i veileder M-608-2016 *Grenseverdier for klassifisering av vann, sedimenter og biota*. Det samme gjelder dersom konsentrasjonen av stoffer fra en av de øvrige prøvestasjonene overstiger grenseverdiene for tilstandsklasse III.

Det skal utarbeides en plan for undersøkelsene som skal gjøres i samsvar med veileder M-409/2015 *Risikovurdering av forurenset sediment* og veileder 02:2018 *Klassifisering av miljøtilstand i vann*. Undersøkelsene skal gjøres for å vurdere utbredelsen av forurensningen, om det er sannsynlig at den skyldes driften av akvakulturanlegget og, i så fall, hvilken miljørisiko forurensningen representerer.

Prøvetaking skal utføres av et kompetent organ som er uavhengig av oppdragsgiver og analysene skal utføres av et organ som er akkreditert for den enkelte analysen.

Planen skal sendes inn til Statsforvalteren for vurdering senest to måneder etter at resultatene fra undersøkelsen foreligger.

Resultatene av de ytterligere undersøkelsene skal sendes inn til Statsforvalteren så snart de foreligger.

11.2.3 Tiltak ved uakseptabel miljøtilstand

Bedriften skal utarbeide en tiltaksplan og gjennomføre tiltak i henhold til planen for å bedre miljøtilstanden dersom de ytterligere undersøkelsene, jf. pkt. 11.2.2. viser at det er grunn til å tro at utslipp fra virksomheten av stoffer som nevnt i vannforskriftens vedlegg VIII C og D nr. 2 eller vannregionspesifikke stoffer, bidrar til at vannforekomsten ikke vil nå miljømål fastsatt i medhold av vannforskriften, eller at gravende bunndyr ikke kan eksistere i anleggssonen, overgangssonen eller resipienten for øvrig.

Tiltaksplanen skal sendes inn til Statsforvalterne innen to måneder etter at resultatene fra tilleggundersøkelsene foreligger. Statsforvalteren kan pålegge ytterligere tiltak.

11.3 Strandsoneundersøkelse

Bedriften skal sørge for at det årlig gjennomføres en enkel befarings av utsatt strandsone for å avdekke om den er synlig påvirket av avfall eller forurensning fra anlegget. Både synlig forurensning, f.eks. i form av fett eller oljefilm, og effekter av forurensning som kan tilskrives virksomheten, f.eks. algevekst, skal registreres. All miljøpåvirkning som kan tilskrives virksomheten skal dokumenteres med tekst og bilder. Avfall inkludert marin forsøpling er regulert i pkt. 9.1.

Bedriften skal utarbeide en tiltaksplan og gjennomføre tiltak i henhold til plan for å bedre miljøtilstanden dersom befaringsen viser at strandsonen er synlig påvirket av forurensning fra

akvakulturanlegget. Tiltaksplanen skal sendes inn til Statsforvalteren. Statsforvalteren kan pålegge ytterligere tiltak.

11.4 Makroalgeundersøkelse

Bedriften skal, dersom overgangssonen inneholder strandsone eller grunne områder (under 30 m, tidvis tørrlagt), overvåke tilstanden til makroalger i strandsonen og grunne områder⁶ iht. veileder 02:2018 klassifisering av miljøtilstand i vann.⁷ Plan for undersøkelsen skal sendes til Statsforvalteren så snart som mulig.

11.5 Rapportering til Statsforvalteren og registrering i Vannmiljø

Resultatet av miljøundersøkelser som gjennomføres iht. pkt. 11 skal sendes fortløpende til Statsforvalteren.

Under gis en enkel oversikt over hva som skal sendes inn. Nærmere informasjon om hva som skal sendes inn og hvilken frist som gjelder er spesifisert i underkapitlene til punkt 11.

1. Rapport fra C-undersøkelse, jf. pkt. 11.1. Eventuelt også ytterligere undersøkelser og tiltaksplan, jf. pkt. 11.1.1 og 11.1.2.
2. Rapport fra undersøkelse av stoffer, jf. pkt. 11.2.1. Eventuelt ytterligere undersøkelser og tiltaksplan, jf. pkt. 11.2.2 og 11.2.3.
3. Ev. tiltaksplan for strandsonen, jf. pkt. 11.3.
4. Plan for makroalgeundersøkelse, jf. pkt. 11.5.

Resultat fra undersøkelsene som gjennomføres iht. punkt 11 (unntatt 11.3 strandsoneundersøkelse) skal også fortløpende registreres i databasen Vannmiljø⁸. Data leveres på Vannmiljø's importformat. Importmal og oversikt over hvilken informasjon som skal registreres i henhold til Vannmiljø's kodeverk finnes på <https://vannmiljokoder.miljodirektoratet.no/>.

12. Forebyggende og beredskapsmessige tiltak mot akutt forurensning

12.1 Miljørisikoanalyse

Bedriften skal gjennomføre en miljørisikoanalyse av sin virksomhet. Bedriften skal vurdere resultatene i forhold til akseptabel miljørisiko. Potensielle hendelser som kan føre til akutt forurensning av vann, grunn og luft skal kartlegges. Miljørisikoanalysen skal dokumenteres og skal omfatte alle forhold ved virksomheten som kan medføre akutt forurensning med fare for helse- og /eller miljøskader inne på bedriftens område eller utenfor. Ved modifikasjoner og endrede produksjonsforhold skal miljørisikoanalysen oppdateres.

⁶ Grunnområder: mindre enn 30 meter dyp og som tidvis tørrlegges og dermed er synlige.

⁷ NS-EN ISO 19493:2007 Vannundersøkelse—Veiledning for marinbiologisk undersøkelse av litoral og sublitoral hard bunn.

⁸ Vannmyndighetenes fagsystem for registrering og analyse av tilstanden i vann: <http://vannmiljo.miljodirektoratet.no/>

Risikoanalysen skal ta hensyn til ekstremvær, flom, etc. og fremtidige klimaendringer.

Bedriften skal ha oversikt over de miljøressurser som kan bli berørt av akutt forurensning og de helse- og miljømessige konsekvenser slik forurensning kan medføre.

Risikoanalysen skal inneholde en dokumentert beskrivelse av resipienten, inkludert sårbare naturtyper og arter som kan påvirkes av forurensning fra virksomheten.

12.2 Forebyggende tiltak

Med grunnlag i miljørisikoanalysen skal bedriften, så langt det er mulig uten urimelige kostnader, iverksette de tiltak som er nødvendige for å redusere miljørisikoen til et akseptabelt nivå. Dette gjelder både sannsynlighetsreducerende og konsekvensreducerende tiltak. Bedriften skal ha en oppdatert skriftlig oversikt over de forebyggende tiltakene.

12.3 Beredskap

Dersom de forebyggende tiltakene ikke har redusert miljørisikoen til et akseptabelt nivå, må bedriften utarbeide en beredskapsplan med utgangspunkt i miljørisikoanalysen i 12.1. Bedriften skal, på bakgrunn av miljørisikoanalysen og de iverksatte risikoreducerende tiltakene, etablere og vedlikeholde en beredskap mot akutt forurensning. Beredskapen skal være tilpasset den miljørisikoen som virksomheten til enhver tid representerer.

12.3.1 Beredskapsanalyse

Med grunnlag i miljørisikoanalysen skal bedriften utarbeide en beredskapsanalyse for restrisiko som gjenstår etter at forebyggende tiltak er iverksatt. For hver av hendelsene som utgjør restrisiko skal bedriften utarbeide og begrunne:

- a) organisering av beredskapen
- b) nødvendig beredskapsutstyr
- c) nødvendig mannskap
- d) responstid.

Beredskapen skal stå i et rimelig forhold til risiko for akutt forurensning.

12.3.2 Beredskapsetablering

Basert på beredskapsanalysen skal det etableres en beredskapsorganisasjon med mannskap og nødvendig utstyr. Kompetanse, opplæring og organisering skal være dimensjonert for de potensielle hendelsene som er vurdert å utgjøre størst miljørisiko.

12.3.3 Beredskapsplan

Miljørisikoanalyse, beredskapsanalyse, forebyggende tiltak og beredskapsetablering skal dokumenteres i en beredskapsplan som er en del av bedriftens internkontrolldokumentasjon.

Beredskapsplanen skal som et minimum beskrive den etablerte beredskapens organisering, bemanning, innsatsutstyr og personlig utstyr og angi innsatsplaner for dimensjonerende scenarier.

Beredskapsplanen skal holdes oppdatert og kunne fremvises ved behov.

12.3.4 Øving av beredskap

Det skal utarbeides en plan for å øve på beredskapen, og det skal gjennomføres øvelse minst en gang per år. Det skal utarbeides klare mål for øvelsen, inkludert mål for responstid. Øvelsen skal dokumenteres i rapporter, med eventuelle anbefalinger om forbedringer. Hvordan eventuelle anbefalinger om forbedringer er fulgt opp, skal være dokumentert i internkontrollen.

12.4 Varsling av akutt forurensning

Akutt forurensning eller fare for akutt forurensning skal varsles i henhold til gjeldende forskrift (*Forskrift om varsling av akutt forurensning eller fare for akutt forurensning* av 09.07.1992, nr. 1269).

13. Eierskifte

Hvis bedriften overdras til ny eier, skal melding sendes Statsforvalteren så snart som mulig og senest én måned etter eierskiftet.

14. Nedleggelse

Hvis et anlegg blir nedlagt eller en virksomhet stanser for en lengre periode, skal eieren eller brukeren gjøre det som til enhver tid er nødvendig for å motvirke fare for forurensninger. Hvis anlegget eller virksomheten kan medføre forurensninger etter nedleggelsen eller driftsstansen, skal det i rimelig tid på forhånd gis melding til Statsforvalteren.

Statsforvalteren kan fastsette nærmere hvilke tiltak som er nødvendig for å motvirke forurensning. Statsforvalteren kan pålegge eieren eller brukeren å stille garanti for dekning av framtidige utgifter og mulig erstatningsansvar.

Ved nedleggelse eller stans skal bedriften sørge for at råvarer, inkludert fiskefôr, kjemikalier og legemidler, produksjonsutstyr og avfall, inkludert ensilasje og død fisk, tas hånd om på forsvarlig måte, herunder at farlig avfall håndteres i henhold til gjeldende forskrift⁹. De tiltak som treffes i denne forbindelse, skal rapporteres til Statsforvalteren innen 3 måneder etter nedleggelse eller stans. Rapporten skal også inneholde dokumentasjon av disponeringen av kjemikalierester og ubrukte kjemikalier og navn på eventuell(e) kjøper(e).

Ved nedleggelse av en virksomhet skal den ansvarlige sørge for at lokalitet og eventuell landbase settes i miljømessig tilfredsstillende stand igjen.

Dersom virksomheten ønskes startet på nytt, skal det gis melding til Statsforvalteren i god tid før start er planlagt.

⁹ Avfallsforskriftens kapittel 11 om farlig avfall

15. Tilsyn

Bedriften plikter å la representanter fra forurensningsmyndigheten eller de som denne bemyndiger, føre tilsyn med virksomheten til enhver tid.

VEDLEGG 1

Liste over prioriterte miljøgifter, jf. punkt 2.1.

Utslipp av disse komponenter er bare omfattet av tillatelsen dersom dette framgår uttrykkelig av vilkårene i pkt. 3 flg. eller de er så små at de må anses å være uten miljømessig betydning. Listen blir fortløpende oppdatert og bedriften plikter å holde seg oppdatert: [Den norske prioritetslista for kjemikalier - Miljødirektoratet \(miljodirektoratet.no\)](#)

Metaller og metallforbindelser:

	Forkortelser
Arsen og arsenforbindelser	As og As-forbindelser
Bly og blyforbindelser	Pb og Pb-forbindelser
Kadmium og kadmiumforbindelser	Cd og Cd-forbindelser
Krom og kromforbindelser	Cr og Cr-forbindelser
Kvikksølv og kvikksølvforbindelser	Hg og Hg-forbindelser

Organiske forbindelser:

Bromerte flammehemmere:	Vanlige forkortelser
Penta-bromdifenyleter (difenyleter, pentabromderivat)	Penta-BDE
Okta-bromdifenyleter (defenyleter, oktabromderivat)	Okta-BDE, octa-BDE
Deka-bromdifenyleter (bis(pentabromfenyl)eter)	Deka-BDE, deca-BDE
Heksabromcyclododekan	HBCDD
Tetrabrombisfenol A (2,2',6,6'-tetrabromo-4,4'-isopropyliden difenol)	TBBPA

Klorerte organiske forbindelser

1,2-Dikloretan	EDC
Klorerte dioksiner og furaner	Dioksiner, PCDD/PCDF
Heksaklorbenzen	HCB
Kortkjedete klorparafiner C ₁₀ -C ₁₃ (kloralkaner C ₁₀ -C ₁₃)	SCCP
Mellomkjedete klorparafiner C ₁₄ -C ₁₇ (kloralkaner C ₁₄ -C ₁₇)	MCCP
Klorerte alkylbenzener	KAB
Pentaklorfenol	PCF, PCP
Polyklorerte bifenyler	PCB
Triklorbenzen	TCB
Tetrakloreten	PER
Trikloreten	TRI
Trikloran (2,4,4'-Triklor-2'-hydroksydifenyleter)	TCS
Tris(2-kloretyl)fosfat	TCEP

Enkelte tensider:

Ditalg-dimetylammoniumklorid	DTDMAC
------------------------------	--------

Dimetyldioktadekylammoniumklorid	DSDMAC
Di(hydrogenert talg)dimetylammoniumklorid	DHTMAC

Alkylfenoler og alkylfenoletoksyler:

Nonylfenol og nonylfenoletoksyler	NF, NP, NFE, NPE
Oktylfenol og oktylfenoletoksyler	OF, OP, OFE, OPE
Dodecylfenol m. isomerer	DDP
2,4,6 tri-tert-butylfenol	TTB-fenol

Per- og polyfluorerte alkylforbindelser (PFAS)

Perfluoroktansulfonat (PFOS) og forbindelser som inneholder	PFOS, PFOS-relaterte
Perfluorheksansulfonsyre (PFHxS) og forbindelser som inneholder	PFHxS, PFHxS-relaterte
C9-PFCA – C14-PFCA	PFNA, PFDA, PFUnDA,

Tinnorganiske forbindelser:

Tributyltinnforbindelser	TBT
Trifenyltinnforbindelser	TFT, TPT
Dibutyltinnforbindelser	DBT
Dioktyltinnforbindelser	DOT

Polysykliske aromatiske hydrokarboner	PAH
--	-----

Dietylheksylftalat (bis(2-etylheksyl)ftalat)	DEHP
---	------

Bisfenol A	BPA
-------------------	-----

Siloksaner

Dekametylsyklopentasiloksan	D5
Oktametylsyklotetrasiloksan	D4

Benzotriazolbaserte UV-filtre

2-Benzotriazol-2-yl-4,6-di-tert-butylfenol	UV-320
2,4-di-tert-butyl-6-(5-chlorobenzotriazol-2-yl)fenol	UV-327
2-(2H-benzotriazol-2-yl)-4,6-ditertpentylfenol	UV-328
2-(2H-Benzotriazol-2-yl)-4-(tert-butyl)-6-(sec-butyl)fenol	UV-350
